

Rački ribniki - med vodnimi odsevi dreves

Našim vnukom v dar

Varujmo bisere slovenske narave

Območje Račkih ribnikov, kjer so travniki z mejicami in samotnimi drevesi neločljivo povezani z vodnimi površinami ter svetlim nižinskim gozdom.

Natura 2000

Natura 2000 je ekološko omrežje, ki se postopoma razvija v vseh državah Evropske unije. Vanj so vključena vsa območja, ki so pomembna za ohranjanje ogroženih rastlin, živali in njihovih življenjskih okolij.

Številne ptice so v mozaični pokrajini Račkih ribnikov - kjer se vode stapljajo z gozdovi, mejice in samotna drevesa pa nudijo mesta za počitek - našle primeren življenjski prostor.

Zakaj Natura 2000?

- Ker je v Evropi vse manj naravnih življenjskih prostorov.
- Ker so se zaradi tega mnoge občutljive vrste rastlin in živali znašle na robu preživetja ali celo izumrle.
- Ker moramo, da bi ohranili naravo, ukrepati skupaj.

Del evropskega omrežja Natura 2000 so tudi Rački ribniki.

Rački ribniki nudijo dom številnim redkim in ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam.

Praproti, ki bi rasle v vodi, niso vsakdanji pojav. V Račkih ribnikih najdemo prav tako posebnost, praprot štiriperesno marzilko. V Sloveniji, pa tudi v Evropi, je sicer zelo redka, zato je vsako jezerce ali ribnik kjer se ta štiriperesni deteljci podobna praprot pojavlja, potrebno očuvati in varovati. Obstoje te zanimive in ogrožene rastlinske vrste ne sme biti odvisen zgolj od sreče, ki bi jo štiriperesna oblika sicer lahko prinesla. Truditi se moramo, da vodne površine, kjer se pojavlja, ostanejo takšne kot so.

Če imamo srečo, lahko konec maja in v začetku junija ob ribnikih opazujemo dristavičnega spreletavca, kačjega pastirja, katerega obstoj je tako v Sloveniji kot v Evropi močno ogrožen.

Če nam uide iz vidnega polja, ne tekajmo za njim, prej ali slej se bo vrnil na mesto, od koder smo ga splašili.

Drobcena kranjska sita je le ena izmed ogroženih rastlinskih vrst, ki je na območju Račkih ribnikov našla ugodne razmere za obstoj. Značilna tanka dolga stebelca se pod težo klaskov povesejo do tal, kjer se lahko ukoreninijo.

Zakaj želimo ohraniti območje Račih ribnikov?

- Rački ribniki so edinstven preplet vodnih površin, nižinskih gozdov, travnikov in mejic, ki so življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, kot sta kranjska sita in kačji pastir dristavični spreletavec.
- So eno izmed dveh v Sloveniji poznanih območij, kjer raste v evropskem merilu ogrožena vodna praprotna štiriperesna marzilka.
- Ribniki z okolico so prava oaza za številne vrste dvoživk in ptic.

Rački ribniki - območje Nature 2000

Kaj lahko storimo?

Nekaj primerov:

- Ribnike ohranjamo v sonaravnem stanju; ne odstranjujemo vodne in obrežne zarasti in ne vnašamo tujerodnih vrst rib.
- Travnatih površin ne izsušujemo in jih ne spreminjamo v njive.
- V gozdu puščamo posamezna suha drevesa, ker so življenjski prostor mnogih ptic, netopirjev in žuželk.
- Ohranjamo mejice med travniki in polji.

Kje lahko izvem več?

- Andreja Senegačnik in Matjaž Jež, Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, tel.: 02 228 48 48 in 02 228 48 34, andreja.senegacnik@zrsvn.si, matjaz.jez@zrsvn.si, www.zrsvn.si
- Ljubo Cenčič, Zavod za gozdove Slovenije, tel.: 02 234 1530, ljubo.cencic@zgs.gov.si
- Nevenka Poštrak, KGZS Zavod Maribor, tel.: 02 228 4930, nevenka.postrak@guest.arnes.si
- spletna stran MOP Natura 2000: www.natura2000.gov.si, info.mop@gov.si
- spletna stran Evropske komisije o Naturi 2000: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm

Zgibanka je del serije, s katero predstavljamo območja Natura 2000 | Besedilo: Matjaž Jež in Andreja Senegačnik | Fotografije: Matjaž Bedjanič in Brane Vreš | Zemljevida: Jurij Gulič | Urednica serije: Breda Ogorelec | Oblikovanje: Andrejka Čufer | Postavitve: Znamka 111 | Izdalo: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ljubljana, 2004.